

ტარტარუსი

№ 82

პირი, 9 იანვარი 1927 წ.

№ 82

ნათლის-ღება ლიტვანუი

ხმა ჯვრიდან: ეს არს ქე ჩემი საყვარელი;—ისმინეთ მისი.

ს ი ზ მ ა რ

ერთხელ, მხოლოდ ისიც ძილში
საუცხოვო ენაზე კიბუა:
გეფიცებით ნახავ მისი
მე დღესაც კი მინატრებია.
ტახტზე იწვია ორი ვინმე:
ბარონი და მეონი ნიკო,
ილი ჰქონდათ საუცხოვო
და ლოგინიც რბილი იყო...
ნათ, თავ-მოლო შექცეულებს
ღლიშობდათ სახე ისე
რომ ღლიშობი ჩაწნულიყო
სახელგამის სისალისე

ვალ-ვალე და ორივე ერთად
წასულიყვნენ მეონი სიზმრად
და სახეზე აღბეჭედოდათ
წეტარება სიზმრის იმით.
დასტათ ეწყო კალენდრები
დაბეჭდილი „აღრე“ ფრიალ:
დახვეოდა მათ მუშტერები
ვინ ხალდათ და ვინ ნისიად.
ერთი—ტაჩით ეზიდება,
მეორის კი—მიაქვს ეტლით,
„გრუსხაფიკა“ სიმრავლეზე
სულარაფერს ნულარ მტყეით.

ვინ იძახის:—„მეც მომეცით,
უკალენდრით მეონი ერთობ!
და ვის კიდევ უნებოთ მოაქვს
დასტა-დასტა ჩერგონცები.
კალენდრები დაბეჭდილი
ჩულოდ გაზიდეს ერთი-ათად,
კალენდრები იღუოდა,
პოსციოდა ფული პანტა!
ფული სცივავა, ზოგს ბარონი
სოგს კიდევ ნიკო იქვრს
და მოგებას უკეთესსა
სახელგამს რა მიანიჭებს!

„კატივის-ცაჟა“

მამარქმი საერთოდ, სტუმართ-მოყვარული იყო,—
და მეც, რასაკვირველია, მისი შვილი ვარ—სტუმარი ძა-
ლიან მიყვარს. მაგრამ არც სტუმრებს ცემულარი, როგორც
ვტყობ. საღვურზე იშვითად გავდივარ, მაგრამ როცა
გავალ ორი სამი სტუმარი მომეყვება სახლში. მისამართს
სწორად ვიცილი, ხან ქალაქის ერთ კუთხეში ვარ, ხან მე-
ორეში, მაგრამ ის ოჯახამუნებულები მაინც მაცნებენ.

— მობოძანდით, დამრბანდით, მიირთვიეთ, უკაცრა-
ვად, მადლობთ. მეგრი ვიხილეთ.—და ასეთი ქაითნაუ-
რები გაისმოდა ჩემს ოჯახში თითქმის ყოველ დღე. ყო-
ველ მოსულ მატარებელს ახალი სტუმარი მოჰყავდა და
მატებდა ლევის წყალობას ჩემს ოჯახს. ოთახი ისე იყო
ხანდახან საესე მოსულებით, როგორც საღვური მგზავრე-
ბით. მე და ჩემი ცოლი თითქმის ფაქტურულად გავშორდით
ერთმანეთს: ის ლოგინთან წყევოდა ატაჯაზე, მე კარებ-
თან: ზოგს საბანი ეტურა, ზოგს ფარაჯა და ზოგს რალაც
ძველენი.

მიუხედავად ასეთი გამასპინძლობისა, მაინც კმაყოფი-
ლი იყვნენ ჩემი სტუმრები და, აბა, მე რა შეთქმობა.
ერთ საღამოს ჩემს ბინას ერთი წყეილი ახალი სტუმარი

ეწვია. ერთი ვახლადთ ჩემი ძველი მისამართი ანათიკო
ბახტუბაძე და მეორე—ჩემი უცნობი, მეც მეუღლე დასტა-
სია თედორეს ასული.

გაუსხარდათ, გამახარდა, გავახარე ცოლიც და შეი-
ლოც ნაძალადევი სიხარულით. იმ ღამეს კარგი ვახშმის
შემდეგ კარგად მოვაცნენ, მეორე დღეს ჩაის შემდეგ მა-
ტარებელიც მოვაცნე, მაგრამ თურმე ზღვის აბანოს მისა-
ლებად ჩამოსულყვნენ და ერთი კვირა რჩებოდნენ.

„სტუმარი ლევისა“—თქვი ზევსურული თავაზი-
ნობით და ვითომ კმაყოფილად გავილიძე, მილიოდა დლე-
ვები, ღამეები და სტუმრები არც კი ფიქრობდნენ წასე-
ლახე.

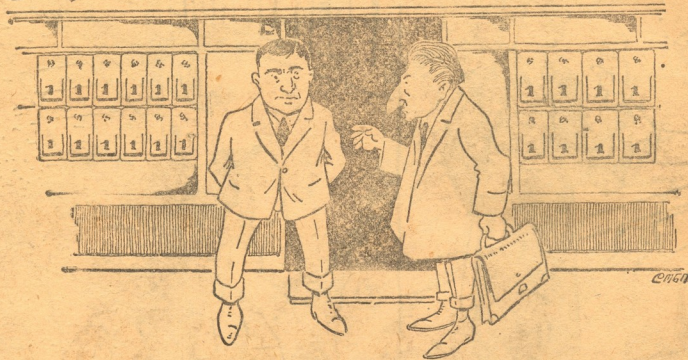
ერთ საღამოს სამსახურითად გვიან დაებრუნდი,
ოთახში რომ შევედი, მწელოდა: აღარ ამნითა სახათი, წა-
ვიდი ისე გავიხადე ტანზედ და იქვე იატაკზე დაწოლილს
ჩემს ცოლს მოუწეკი და... შენდევ ჩამძინა.

ჯერ კარგად აღც კი ვაითებულოყო, რომ ვილაცამ
კარებს გაკუთნი დაწეწი. მე უკრალდებაც არ მომეცეცია.
მეორე ვეგრედ გავაღებურდი და ხვირინა ამოეწეწი.

— დაწეწევის ღმერთმა, შენ თუ ღრო იცოდე მო-
სელის!—ჩაილაპარაკა ლოგინზე ნამძინარემა მამა, წამო-
და და კარები გააღო.

-ც ხ ა ლ ი

ს ა ხ ე ლ ბ ა მ ი

ერთხელ მხოლოდ ისიც ცხადობს
საუცხოეო უნახე კრება:
გაფიცებით ნახეა მათი
ღრდათ აღარ მენატრება.
სახელგამის ვიტრინისთან
თვილი მოვარ ნიკო-ბარონს
და ამ ნახვებ მე სიკაცხლის
მგონი დღენი გამიმწაროს.
უჩეკერბან სახელგამის
ვტრინისა და თაროებს
თანაც სწვდა შუბლის ნაოქს
აბრასავით აფარითებს.
კალ-კალკე და ორივე ერთად
დღეს ხედავენ უკვე ცხადობს.
რომ სიხშირე საუცხოეო
კალენდრისგან გაფენატათ.
მზაულად ეწყო კალენდრები

დაბეჭდილი ფრიად „ადრე“,
თან ისეთი, რომ კარდონზე
ვერც ერთი ვერ მივამარე.
მოსვენებულს თაროებზე
ჩით ხელი არეინ ახლო,
მხოლოდ თავენი შესცქეროდენ
ნიკრძალეობით, შორი-ახლო.
ბარონ ჰკითხავს:—ნიკო ჩემო,
მითხარ, მითხარ შენი მსხვა,
ეს ამდენი კალენდრები
სდღესოდ რას უმზერსა?“
ნიკო ამბობს:—ბარონ ჩემო,
აწ ხომ გაეა ავი წელი?
ჰო და—ჩოენი კალენდრებიც
იმ მეორე წელსა ელის.
ლული ბეგრა დაიხარჯა?
ქაღალდი ხომ დაგვრჩა ბლომად?
და მგონია კი გვეყოფა

მკითხველენის გასაძიომად:
რა ამბავი, რა შირი
რა ვინდა, რომ იქ არ იყოს
და თუ ყველა არ გასაძიდეს
მაშ, მოგიკვდეს შენი ნიკო!
გამამარეს გული ამით—
თუმც სლარო დავეისუსტა—
და ეს ბლომად, რომ კალენდრები
აორობე მეტვედა დროზე უნდა.
მეგრამ დღეს კი ბარონ-ნიკო
სანაძილოს მინიკ სდებენ
რომ წაებულ წრეულ ფულუმს
გაისსთვის მოიგებენ.
ჩვენც ვერწუმნოთ. განა რწმენა
თვით ბუმბერაზ მოიხსნაც არ სძრავს?
ჰო და—ამ ჩენ კალენდრებსაც
გაისს—თავი მინიკ დასძრავს!..

მირიელი.

— შეგაჩვენოს ლმერთმა, სად იყავი კაცო ამდენ ხანს
მოსვლა რომ ვერ გაგიგია სახლში.

* — ბოღიშს ვიხიდი, ბატონო; ქალაქში დაიბენი და
ამდენხანს ქუჩაში დადიდიდი.—უბასუხა კაცის ხეამ;
ძალში ვიყავი, მაგრამ გამოგვრკევი რომ ის კაცი ჩემი
ამხნავი იყო და ის ქალი კი ჩემი ცოლი.

ახლა შეიკრიბო, ლოგინში ხელი მოვავლე; ქალი
გვერდში მიწეეს, კარბისკენ გაიხივდე, ჩემი ცოლი ჩემს
ამხნავს ელაპარაკება.

— მე ჩემი ქმარი მეგონეთ, მამაბეთი—ეუბნება ჩემი
ცოლი და თან იხნევა.

— თქვენი ქმარი არ მოსულა სახლში თუ?

— არ მოსულა და არც ვიცი რა მოუთქიდა... მე თქვენ-
თვის იატაკზე ვაგშაღე ლოგინი უფრო ფართოთ მოისვენ-
ნებთ შეთქი—ეუბნებოდა ჩემი ცოლი და ჩვენსკენ ახედე-
ბოდა.

მე უკვე მიგხვდითომ სხვის ცოლიან ვიწეკი და აღარ
ვიცოთი რა შექვა, აღაგმა შეუქმლებელი იყო და ისევე თავი
მოვიმინარე.

ჩემმა ამხანაგმა ტანზე გაიხიდა, ლამაზ ჩააქოთა გვერ-
დით მომიწევა და ისე მაგრად მოხიზია ხელი, მიმიკრა გულ-
ზედ და მაქცია, რომ...

— ვიძეე! მიხდის სამეგვიროს მგონი! — ვიფიქრე მე
და ვაღებურდი მეორე გვერდზე.

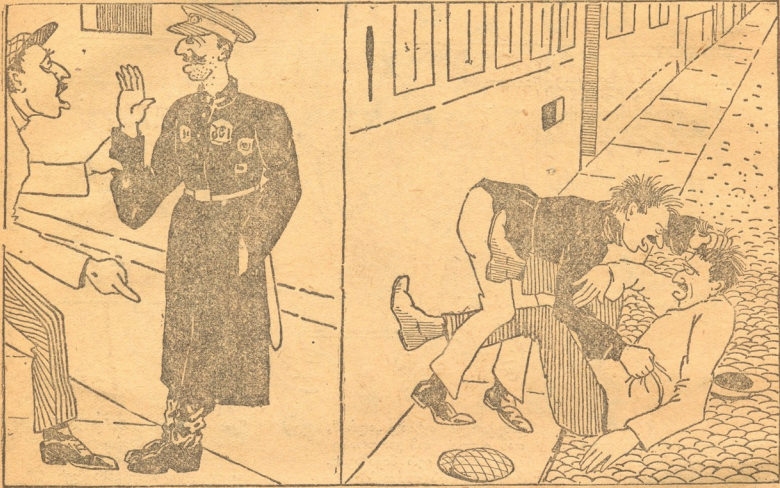
—ეი, ვინა ხარ?!—იყვირა მან და ზეზე წამოვიარა. მის
ყვიროზე სხეებმაც გაღვიძეს, მეც წამოვიარდი. ჩემ
გვერდში მწოლმა ქალმა მიმსაკან აქანკალეებულმა ყელ-
ზე მომბეჭია და ფართოხლი დაიწყო.სინათლე ანათეს, მთე-
ლი მღვამეობომა გასაგები შეიქნა. სათქმელი არც ერთს
არაფერი გვქონდა, საქმე ხუმრობაზე გადავიტანეთ. მე და
ჩემი ამხანაგის ცოლმა ყველას დაეუმტყიცეთ, რომ ჩვენ
დამძასავით გვექინა და ერთმანეთისთვის ხელი არ ვეიხ-
ლია, მაგრამ მისმა ქმარმა მიდენი ურწუმნოება გამოიჩინა,
რომ ჩვენე დიციც არ დაიჯერა და თუმცა სამი ვანა კიდევ
სკრიოდა, მაგრამ მეორე დღესვე წავიდა.

„ზოგი ქორი მარგებელია“,—სწორედ ასეთ შე-
მთხვევაზეა ნათქვამი.

3. ობოლი.

მ ი ნ ი

მომალაშე (მილიციელს): კაცო, წადი და დაამწვიდე ისინი; ხომ ხედავ, ჩხუბობენ და ერთმანეთს ხკლავენ?
 მილიციელი: იმათ ჩემი მოტყუილება უნდათ, რომ ჩავერიო ჩხუბში და მცემონ... ვერ მომატყუილებენ!

ზ ა მ თ ა რ ს

შენ მტარავლი ხარ, ბოროტი, გულქვა;—
 მუღამ გწყველი და გგონებ ავად;
 გახარებს ჩემი სახის დათუთქვა;
 მთლიხარ მუღამ დაუციხხედალ..

იქნებ არ იცი ჩემი წამება,
 ჩემი ცხოვრების „პალაეინია“?!
 შეგბწირები, თუ გეპეება...
 გაეიყინები, თუ არ გრცხვენია.

ოჰ! შენ უღმერთოვ, შენ გწყველი ეხლაც
 ჩემს ცივ ოთხაში რომ ვზივარ კენტად.
 არ გავეცეცი მე შენთან შევლას,
 მასხრად ამიგდე და დაგვდი „ლენტად“.

ხომ კი იცილი: შენს შესახვედრად
 მე არ ვყოფილვარ მზად, „აბესეჩი“;
 დიდი ხანია, რაც თავს მოვცნაწარ
 არ მღირსებია ოთახში „ფეჩი“.

მაქვს მხოლოდ ერთი ადამის დროის
 გვერდმემტვრეული მე „ყვარასი კა“;
 ავანთებ.—ბეუტავს, პოლავს, ბუხლუნებს,
 ვუსუცა ვჯვალდით, როგორც რომ კინკა.

ჩემი სიკოდეე, ძალიც არ არის,—
 ათასი ზადად მერევა გულში

ჩემი სასანი—მეა ვანსოეს ალბათ—
 ისიც ვაკეიდ მარხან ბაჟხულში.

აბა რა ნეჭნა, სად წავსულ რყავე,—
 კუკუ მეწოდა, პური შშიოდა-
 ესთქვი, რომ უსაზნოდ იოლად წვაღა,
 რადგანაც მაშინ არაღარ კვიოდა.

შენც შემომიჩინე, როგორც ეშმაკი,—
 დამტანჯე,ეე, კაჟა წამეგებნი
 და საზაფხულო თეთრი ტუფლები,
 უღმერთოვ, შავად შემეპოვინე!

შენ არასოლეს ჩემზე არ ფიქრობ,
 მე ეს მაზრახებს, ეს მტანჯავს მარტო...
 რა იქნებოდა ღებურტორკიანად,
 რომ წამოველო შენ ჩემთვის პალტო.

არ იფიქრო, რომ მე „მოდინი“ მინდა!
 — შავე არ მიხიხრა, არ გამახელო,—
 იოლნდ გვერდები ოღნავ გამითბოს,
 თუნდაც არ ჰქონდეს ორიგ სახელო.

მითხარი აბა, შენ რას ფიქრობდი
 ხელკარილო სტუმრად რომ მოდი.
 რომელი პრინცი მე მნახე ერთი,
 ან ქურქიანი „პაპორტი“ ღორდი?!

ბუმბი.

უკუღმართი „ნათლის-ღება“

თუმცა ჟებზე ვეღარ ვღებები და სი ციფე ლაღში მუინავს, — მაგრამ ვებღავ, ეზე, ცაში სული წმინდა ჩემზე ფრინავს...

მეც აქ ისე ვინათლებო, როგორც კრისტე მაცხოვარი... ღვინის სმნა კრისტინაშა როგორ უნდა უთხრას ვარო.

ლ. გ.

ზაკუნის ბრალი

„მუსკოპის მალაზიებში იყიდება კოკონრევის მთელი ახლად გამოშვებული საყუდეთსო ხარისხის შიკოლიანი „ხაკუნის“ („წაწვევის ქრონიკის“).

— გაიფე ვაჰაკუნს, ეს რა შტუკა მამსვლია? ვაი, სუფსარქისის მალაზა და მამათის ამ ხაკუნის მამგინი, როგორც მე ჟუტი პრიოკლუნეჩინაში ჩანდალო მაგაასა! ვა, ქრისტიანო, დაფიქსილი ვარ რაოა, მიტყვი, თუ მაგათი ფაფრის რამე ჩემს ოჯახში არ შამოუფო,—თარსი ხალხია, იინებენ არ მამიშვილანს მკევი, ჰამა მინც არ იქნა, შარსა და ნელარაზუმენიებს ვერ ავცილი.

ახარ აკანჩატრულანთ მავათ ხელში ჩაგვარდნილვარ რაო, ვალო შუაქრიათ ჩემთვის!—ჩარი უქნიათ და რამეტოლოც უნდა ვიხალოში, ვიხილი დამკეტია, ყმისათი წაშლული ნეკოლია ვირიეთი ტრეჩინა ვაშერეი, ვეპა და ვეპა აბიღებეს! ჰამაც ეს ბემუჯრახი ფარსლანი ჩემი ზაკალიტ მტერი ვახდა, არ მემუგენა,—მიოლი ჩემი აბრიცატრული რამებში „ტარტროზში“ ადღებს, მიემღ მძილოს ჰამეფ აციტებს და ალაველებს,—მე კი ჯიჯიარში ნელუასნი ჩაგვარე ვაშერეია, მედღენათ ვიხრუკები და შამბრალეგული კი აღარაინა მჭავს.

ჰუშუბრში ყველაფერი კი ამ არსაქელ ფეფელოსგენითა მჭირს, სხუას რა დაფიქსილია: ეს ბემუჯრახი, შავდგე ეშმაკის ცხენზე და ისეთი რამეს გამაჯერყრის, რომ პუპულს, ნეკოჩემენი აბიდა და ბაიაზღევი მამერტები არ ამცდეს, ქვეყნის ბერეკა და მიშინა არ გამაშადოს,—მერე ადექი გეიჯანს და ვირი ტალაზიდან ამაიყვანე! მოდი შენ და ბოლმა ნუ ვაგებეთქვენს...

ახარ, იტოვო რომ ვაქეთველ მაგისგენით ბეგრი ისევე მიკამია რაღა—აბიდა, ფათოტრული ჩაგვარდნილვარ და ბესმისლენი რასსოლებიც მიქნია.

დიღმის ამბავი ხომ ვახსენს, კანდრახანტაზე რო წამიყვანა და ჩოჩუტ მელიოების ზაკუსკათ არ ვამახდა, ჰამაც აბიდა და შიშიც სხვა იყო.

იქიდან რომ ასეთი ნაწენებით ჩამოვედი, ნერვნათ ვიყავი და ველორ მოკითხინე, ლახათიანი საყვედური უთხარი და კარგათ გამოეშუპრე. ვენებრი:

— დედაცაო, ახარ რა ჰაკარაი შაკროშია, მიისენე რაოა, ოჯური ქენი რომ ამ დასლში ბარაკა დადეს, ან გული საყუდელი დარჩეს.ამტოლ ნელუდენში რაზე მადგეფ შეთქი! ჰამ, ჰამ, ჰამ, ჰა-ა-ა-ა-ა, დეშმანის ყურია გიოგონოს, რაც მამინ იმან იჯიჯინა! ისე შახტა და დეცია, რომა რბილი ადგილები სულ ბებრევილი კატრეტრეთი ვაუხდა, ვალო რაოა ვახასსობის ზანსოკი და ვადმაალაგა იქიდან თავისი დღუბენი საკრეფშიეი,—ერთი ილრილა, ვაჰაკუნა, ერთი იორილაო, რომა ქაქეც გულძღებდა იმის ვამგინი. ჰიჰანუშეს? დაფე დამაყვიდრა, რომაო—შე ბებრეკო, მადლობალებიც უნდა იყო, რომ აქამდისინ რაზვდილი არ ვიყავი და ვაი ვიკოლი, კოხტა ბიჭი არ მოეგებნეო, შენენით ჩიხოტკა ვამგინია, ტერპინის პუშორკა მისქედა და ჰამაც დაფიქსი არა ხარო? ამას იქით შენ შენთვის და მე ჩემთვისო, სამასტატიტრული ცხოვრებას ვაგაქეთებო! ერთის სიტყვით, ათასი აბიღინ რამებში თქო რაღა, დიდი სპორი მიყო.

იმას იქით სულ ვაგებერელო იჯდა და სახლში რო შამედილი, ზედაც აღარ მიყურებდა. სალანაში აღარ შამიშო და ლოგინი სტალიში რე ვადამიყვარა. ახარ, მეც კაცი ვარ თუ ვირისთავი, გავჯავრეო ჩაოა და გულში ვიქვი, თუ: თოლ, ვაწყრეს, უფრო სარფაა, ფულს აღარ მამთხოვს მეთქი. გულში კი მემინოდა, იხმენიტი არ შიყის მეთქი და ჩვენი მელიქის ცოლს ოსანს დაფავალე ნამოლდინას ვაგებოდა.

ერთი თვე რო ვაგედა, ფეფელოც ნელნულა მოტკბა, მოღბა, ბარახანი ვახდა და პუპულს, ისე შაკრიათ დამელო, ჩემი ლოგინი ისე სალანაში შაიტან და მებენება, თუ:

— გეოჯან, ახარ კაპრიზნობას თავი დაანებე, ეგ რა ვაქეცქის საქმეაო, მე თუ რამე ვაწყენინე, რა უყო, ნერვნი ვარ, შენ უნდა შამიფეგროო.

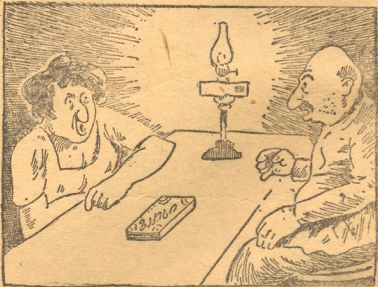
შეფათ სალამოს დექნიდან ძალიან დაღლილი და მშვიტი დავბრუნდი სახლში, კაი სადლი დამახველია, ნალიცა მამიტანა, ჰამაც დესტრეტი მაყაოლა, მადანე მამიყვანა რაღ, ამეიკიკია! ბოლოს ნუყოლი და შიკალიტც ვადლოლო,—აიღე, გეოჯან, ასეთი ნაწენი უფრო კარგ გუნებაზე დადებო. ბოლომთა ვეპე. ბოლოს დაფედე შიკალიტის იაროტეებს; ვეთხულოფე: „შიკალიტ ზაკუნს“.

ვა. ელენე მამიფაო, შიშისგენი სტალინიკი და მეცა: ქვეყანამ იცის, გრანიცამოც კი ვაგებული ავტო, რომ ზავეს ლობიტრეკის ზაოტა, იმით ატყვანა უნდა ვაიანათონ, იმის ტოტიც დაფიქსი უნდა ვევილონ, პოეფრები და კონჯეც უნდა ვაგეცქიონ, ლობიტრეკიაცა უნდა ქანარაღა—რაიზნოსიტც ვალონ, ერთი სიტყვით, ის საქმელი არ არის, ის ტოკია, სილაა, სმერტლენი ჩაიბედა—წაიკოხე რაოა, ვეცოა ქუჩაზე ბუტეკევი ვაიკეთეს და ზედ ვიციკები მაიკრეს: „სმერტლენი“—ო. პრეფტორეფინის უშერებინა ხახსაღს: ჰაა, ლობიტრეკი არა სქამათ, თორემ აპანანა, სმერტლენიაო, ამ ბემუჯრახ ფეფელოს კი უყინა და ჰამაც მამუმა—ზნაჩიტ, უმიშხელთ უქნია, ჩემი მოცლა უნდა და ატრავალენია მიშერბი! ვენებრი:

— ფეფელო რაზე დავტოვებოჯარ, ეს რა მოგებინა, არ იცი, რომ ზავეს საქმელი არ არის?

— ციკის, თუო, რა ნელდავლიკი რამე ხარო,—ასლი ფფორის კარამელა და, რახან ზავესი დიდი იავლეჩინა, იმის სახელი შიკალიტსაც დაარქვესო, ეს ფირმაა, ნახვანიაო, ვაქეცქენი ნაწურელი სახელია, ნამდვილი ზავესი კი სულ სხვა არსო.

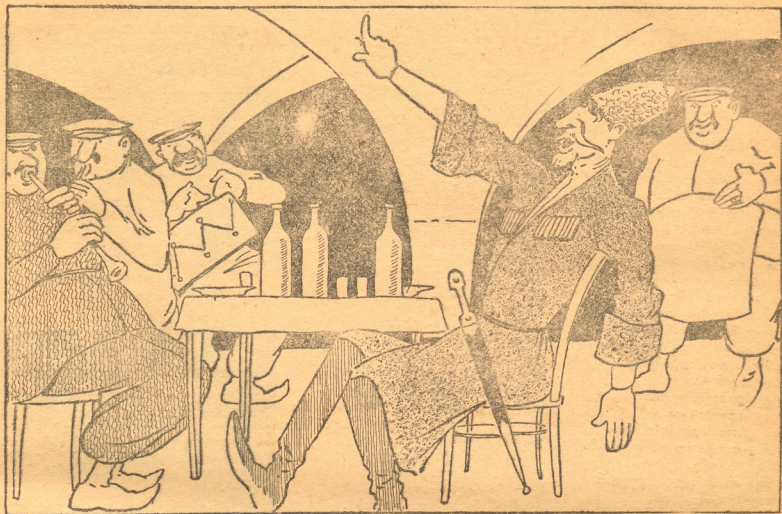
— დედაცაო, რას აღარაკოვო, ბუტეკეზე არ გინახავს?—ზედ შიკალიტს პლოტეკები და კაცი თავი დახატული და სწორია „სმერტლენი“ ზნაჩიტ ეს ის არა, რომა ამ შიკალიტში ლობიტრეკის სასტავაა, ტოკია, დაგარტკას და მამერტლანთი ვაგაიავებს, ახარ თუ დექნებში იყიდება მიკლეველმა თითონ უნდა იკოფეს, რომ ეს ლობიტრეკი პრისსასამლენია და იმის ჰამა არ შამდებო. ეხსარ რაოა ვნათ მეთქი? იმასაც შეეშინდა, ორიენი ჟუტკათ ვაგებინი რაღა, ჰელეთ-მელიემა მოგვიარა.

ფეფელოს თავი ასტეკება, ნერვნათ ვახდა და ლოგინში დაწვა. მე კი მუხრისკენ შუფო-შეკეცვით ტახტზე წამიყვებ და გული არსენალის ზარბახანგიეთ მიბარეგუნებს, ვეფიქრო: ჰაა, საცაა სულითამოთავო მთავ გეოჯან, ან სულს სტალინიკისათი ამოგაბოხოს, აღსარებნა ვამოლოკეებს ვუბრტეტეფ და თანაც ლობიტრეკი აპანსოსტე ფიქრიდან არ მქილდება.

დიღისან ვაგედა. დაღლილს ჩამძინებოდა და მაკალაჯუნა დამწოლოდა, ისეთი სიზმარი ვნახე, რომ სულ საყუდლები დამსველე

„გულგაპიყვი“

— მამა ნუ წამიწყდება, როცა ვჭევივობ სულ ყველაფერი მავიწყდება ამ ქვეყნათ! მიიტარანი—ვა! ამ ოჯახქორს, ნახარჯის გადახდაც არ დაავიწყდეს და!

ბოლა, თურმე „სმერტელნი“ ბუტკასთან მივიღიარ და ზედ დახატული ჩერებს ვეკითხებთ:

— ლიკედანიბ, შენ როსწინთ მომკვდარხარ?

იმან ვაცოცხლდა, ჩინჩინიან ხელუბნ მამხვია და მენებმა თუ

— ტოკი ვეჟამე, ლიბტრიცკი სასტავა ვეჟამე, დარიგება არ დავიჯერე და სრაზუმ მოვკვდი, ახლა შენი ოჩრედი მოსულა, ხვალ შენი ჩტოპიც ბუტკაზე მიეკრობათ. თან იცინის, ჰამაც დიდი მამინები ზტუნებით შემომხვებენ, ყველანი თვალებს მიბრიალებენ და ჰამაც პირიდან ცეცხლს მადფუოთებენ. ვიტყუო, რომ მეც თანდათან ცეცხლში ვეჟარდები, პაჟარი მიჩნდება და აბოკი მამდის უცბათ ტკვილიმა გამამაღვია, ცხედამ, უკან ხარის, ზურგის ქვეშით რაღა ცეცხლი მიკიდა და ვეწვი. ზნაჩიტ მართალია, ეს სიზმარი არ ყოფილა მეთუი. ენა ჩამივარდა. ჰამა მანც მოვასწარი და დასაკლავ ღორივითა ვეცვი:

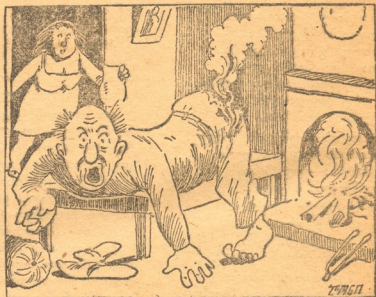
— გამაქრეთ, გამაქრეთ, ტოკმა უეე დამარტყა, პაჟარი მამდის მეთუი. ფეფელს გიჩიეთ გამოვარდა. ხან აქეთ ეცა, ხან იქით, ბოლოს აიღო წყალი და მასხამს და თან ღორილებს:

— გეოჯან მეც ვიჯარი მეწვის, ზნაჩიტ ტოკი მიჩნდე ბაო და მეზობლებს უძახის.

მთელი უბანი შიჟყარა, ტრეგოვა ჭნეს, პაჟარ-კამნდის დაფხებს და მამენტალნაი ჩეენი სახლი ურეების სინალითა დაემგავსა.

მთელ გამაქრეს.

ქვეზე მოვედიო, მივიხედ მოვიხედეთ და მთელი ტინა იასნი ვახდა: რის ლიბტრიცკი, რის ფლანი, რის ფსტანი. თურმე ბუბრიდან ნაბერკალი ვამოვარდნოლა და შარკულზე მამკიდებია, იქიდან პატარა პაჟარი გამჩინდა რაღა და ამ სიზმარის პეჩატლენისგნით მე გონს ვე-

გამაქრეთ, გამაქრეთ... დავიწვი... პაჟარი მამდის...

ღარ მოვედი, მეგონა თუ ტოკი მარტყამს და ვკვდები. მამეკრა თავი, ხალხმა მასხარით გამაკეთა, მეზობლებმა ჩაობუხანა ჭნეს და მოუღ დუნის ვაფებინეს. კოდვე კარგე თუ ტარტაროზში არ ჩამავდეს. ეს ყველაფერი კი მაგ შიკოლატ ზაგესის მამგონის ბოალია! მაგ ბებრანებს თუ ფირმა უნდათ სტვა რამე დავეწოთ რაღა, გოხალოვის კამეტეს რომ ზაგესი არ ერქო გემო არა ჰქონდა? ეს, მახლახ, მაგათა დავიკოსნით მე ხეირი როდის მიწახამს? ფარხანდა.

ჭოჭობის ჭოჭი

„ღანტისი“

„სახალაა“ გვეტყობინებს ქუთაისილია: „სახალაა-ტრეში ორი-სამი წანეთის ღართელულობა იქნდა, აუცილელაზღ, გინდა თუ არა, ძალით გაეიდევინებნენ სხვა რამეებსაც, როგორც არის: საპირი, ცხვირსასიცი, ტკილელულობა და სხვა“.

აი, ვერკობაც ამის ჰქვია... გამეიდევლი ცდილობს, რომ მეიდვლეს მომარაგებული ჰქონდეს ყველაფერი. მხოლოდ ამ მიზნით აპირებდას ქუთაისის კოპერატივი თავის საღეთო დანიშნულებას.

რა არ ხდება ამ დროს... ქუთაისში!!!

„ღიღი სამეშ“

არც ჩვენ ვიცით, თუ რატომ უწოდა ამ წერილს ბურღივანმა ასეთი სათაური! ჩვენ მხოლოდ ის ვიცით, რომ ეს

სახალხო სახლი, რომელიც კუთვნიის სოფ. შილდას, მიემგზავრება... დიამ! მიემგზავრება... რა გაცივდა? განა აღმამინს თუკი შეუძლია საიქიოსაც გაემგზავროს, სახლს რატომ არ შეუძლია? დიამაც შეუძლია, და ამიტომაც აუტრავს ბარკი-ბარხანა და მიემგზავრებ საიქიოს. ჩვენ ხომ იმას არ ვუფრობთ, რომ ამ სახლის ვადაჩრენა არ შეიძლებოდა! პირიქით: ჩვენ ვამტკიცებთ, რომ ეს სახალხო სახლი ჯერ კიდევ დიდხანს იარსებებდა, რომ აღმასკომს მისთვის, როგორც ავადმყოფისათვის წამალი (შეკეთება) მიეშვედებინა. ეს ვერ ჰქნა აღმასკომმა და ასე უპატრონოდ გარდაიცვალა და მიემგზავრება საიქიოს შილდას სახალხო სახლი. (თუმცაღა რა ვასაკვირია: სახლს კი არა, საავადმყოფოებში ავადმყოფებსაც ვერ უშლიან და ბევრი მათგანი მიემგზავრება საიქიოს).

რაკი შილდაში ვართ, უტყვევლა ახალ გზებზე უნდა გავიაროთ, მაგრამ უზედღრება ის არის, რომ აღმასკომის თავმჯდომარემ ახალი გზა გააუქმა და მანვე მგზავრობა ყველას ეკრძალება. მიგზნი არის ანდაზა: „შორი გზა მოიარე და შინ დაღვი ამოსვრილი მიდიო“. ამ საქმით უტყვევებელი გლეხებს ეუბნება:

— რათ გინდა ახალი სწორი გზა რომ გაიყვანო? სწორი გზაზე ენლა თქვენ კი არა, მინისტრებიც ვერ დადნაო.

საქიროა მარის აღმასკომს: სწორი გზაზე დაყვნოს სოფ. შილდას აღმასკომის თავმჯდომარე.

„პრატტიკული“

როცა მკითხველმა ამ სურათს დახედა, ალბათ გაიფიქრა:

— რა დღესასწაულებს ბრალა!

მეგრამ ეს ასე არ არის... თუმცაღა შეიძლება ითქვას, რომ ასეც არის... და არის იმიტომ, რომ ჯამაგირის მიღე-

ბა ერთგვარი დღესასწაულია. რატომაც არ უნდა იყოს! აქი ასე ამბობს.

— როცა ვფიქრობ მაქვს, ღვინის ყიდვაც მაშინ შემიძლია:—მასსადამე: დღეს-სწავლიც მაშინ არა ჩემთვის! მაგრამ რაღა ბევრი ვაგაგრძელებთ და დამტრეუელ თავებს არავითარი გაწმირი არა აქვთ დღესასწაულებთან.—და ჩვენ უღანაზღუდობას ვერ ჩავიდნებთ, რომ ეს ცოდვები სარწმუნოებას მივაწეროთ, მით უფრო მაშინ, როცა ისედაც ბევრი თავები შეიწირეს შობა და ახალ წელს.

ჰო-და, იმას ვამბობდით, რომ ეს თავები (რა თქმა უნდა, გატენილი), ეკუთვნისთ ბაიოშელ ფოსტა-ტელეფონის კავშირის პრაქტიკანტებს, რომლებმაც ჯამაგირი მიიღეს... ახლო ხანში, პრაქტიკის შემდეგ ისინი სამსახურს მიიღებენ... მოსამსახურენ გახდებიან... ჯამაგირი ექნებათ... და სწორედ ამიტომაც პრაქტიკულად ემზადებიან ლიბოთაში. ამ ახალგაზრდებს შავალითს აძლევს ისეც ხომ პრაქტიკული ვარჯიშობა) საამაშაო ვანკო-ოლების გამგე, რომლის გვარი (თანხმად წყნარი ბიჭის წერილისა), არის თეოდოსიოვი. ამ უტყასკენლს თავი ეხლაც უხევეული აქვს. რომ ჰქიოხობთ:

— რა დავებართა, ვაცო? თავი რატომ გაქვს შეხეული?

გეპასუხებს:

— დასწყველებს ღმერთმა... ცბილი მტკიცია და არ იქნა მიზი მორჩენა.

ჩვენ არაფერი ვაქვს სადარდელი, როცა ასეთი თავები რყეობენ. ერთი იმ მოსაზრებით, რომ: დღი ღირებულებას მინც არავის წამოზადებენ; ხოლო მეორე— იმ მოსაზრებით. რომ: გატენილი თავები მორჩებიან.

მაგრამ ჩიონ იმას ითარბობთ, რომ „მინება და კარგი-მი რაამბრობას“... და, მოგახსენებთ: დამტრეუელ შინის გამთელიბა შეუძლებელია მაშინ, როცა გატენილი თავის გამთელიბა ათიროს საქება.

„ელდა“

თქვენ რომ აქ გულწასულებს ხედავთ, ესენი გამოიყვანეს ქ. ხონის კოპერატრიდან. ამით გული წაუღიათ, როცა ნიჭარმა გამოაცხადა:

ვაგონეთ: აღარ არის, ვაგონთაღდა მაშინაში.

მაშინ არ გაქვს, თუ გინდ მოგვეცო მტრისი შეიდი აბაზო.

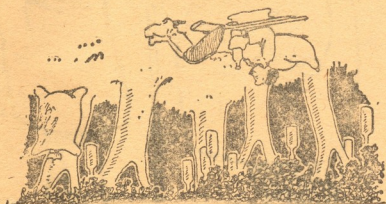
ამიტომაც მართალი არის „ქოჩორა“, როცა წინადადებას იძლევა, რომ ქ. ხონის კოპერატრიტეს შეიცეს სახელწოდება: „ელდა“.

„შ ა ნ წ ი“

იი ეს ყანწია, რომ ხელს უშლის (როგორც ცირილიფი-სონ გვატყობინებს) საქმიანების მასწავლებლებს, თორემ ეს უკანასკნელი არ დაფერებოდენ, სკოლაში მეცადინეობის დაწყებას არ დააკვირებდენ და, ერთი სიტყვით, სწავლის საქმე კარვად იქნებოდა... მაგრამ, რა მასწავლებლების ბრალია, თუ ეს ყანწი მათ მოსვენებას არ აძლევს და ყველგან დასდევს? რადგან ყანწი არ შორდება ამით, უმჯობესია ესენი მოვაშოროთ... სკოლას

„სამე მონისხა... ტიკაჲი“.

დაიხ: ეს სრული კეშმარიტებაა, და თუ ვინმე თქვენში ურევია „ურწუმნო თომა“, თუ კირილე—ყური დაუგდეთ სოფ. სორში (რაჲის მანრა) ჩიკვს:

ეს ყმაწვილი იასონ ჩვენი მთების მცველია, როცა წავა ის ტყეში, მისთვის არის თველია. ნაკაპური და დვინო ბოთლებით და ტყით... (მას ზომ მაინც არ უყვარს სხა პატარა კეითია).

ეს საკვირველიც არ არის, რომ ტყე იჩეხება, ნადურდება, ვინ იცის: იქნებ იასონ ტყის მოსპობის შემდეგ აქ ვენახის გაშენებას ფიქრობს! თუკი იასონის „კტილ განზრახვას“ მხარს არ უჭერს რაჲის აღმასკომი, დროზე გუნუხადოს თავისი უკმაყოფილება ტყისმცველ იასონს.

„დაბაღლევა“.

თუმცადა ეს სურათი თავის-თავად ამზობს ყველანგვრს, მაგრამ მაინც აუხსნათ ამის შინაარსი:

საფოსტო ყუთი წერილებსათვის, მაზე წის აღმასკომის თავმჯდომარის კაცი (ზშირად კი თეთონაც) და უთვალთვალებს, თუ როდის გააგზავნის მუშკორი წერილს რედაქციაში. რასაკვირველია: ამ წერილს ჯერ თემამასკომის თავმჯდომარე „განინილაგს“ და თუ დასაბეჭდა, ე. ი. მაზე მუშკორი ცუდს არ წყერს, ისევე ჩაიღებს ყუთში.

ვლევკორების მტერი არის, ერთ წერილსაც აღარ უშვებს. ამოაკლის საფოსტო ყუთს დახვებს, გვერდზე გადაუშვებს.

ეს კიდეც რაა, მაგრამ ამ დალოცვილ ამაღლკის თემში (გურია) სხვა ბევრი საკვირველებანიც ხდება. ცოტა ხნით კიდეც მოუღმინოთ ა. ოროკელს:

ვახტანგისთვის ძღვენი მაქვთ (პუნქტის ვამე არის იგი). იქნებ მაშინ გაიღვიძოს, რომ შედგება დიდი რიგი. თუ საფერული პუნქტის ვამგვს არ მიუტან დედალ-მამალს,— იხე იგი ავადმყოფ გულს აღარ მისცემს არც ერთ წამალს.

აბლად ვახტანგი ასე წაბრძანდება ამაღლებიდან: ბოდიშს ვიხდით, მაგრამ სკოლაშიაც შევიაროთ და გავეგოთ, თუ რა ხმაურია, რომ იქიდან გვესმის: ოო! მამს კი არ მოველოდით. სად გაგონილა, რომ

სკოლაში მასწავლებლები კამათობენ თამაშობდენ და ისიც მოწაფეების თანადასწრებით?

ყველა ამის შემდეგ, რომ ამაღლებას ჩვენ დაბაღლევა გუწოდოთ, ეს არ უნდა ეწყინოს არავის.

„ტარტაროზი“ № 84
საბავშვო ჟურნალი
გიორგი კობახიძის

სიყვარულის დამბრკვევა

„თვითლი-რეპულება“

— ვანიჩა, დამბრკვევა, რომ მე მართლა გიყვარვარ!
 — რა ვენა, გენაცვალე, საკონდიტერო რომ დაკე-
 ტილი არ იყოს, ეხლავე დამბრკვევებო.

— კაცო, რა ჩვეულება გაქვს, რომ მართო მიღიხარ და შენ თავს ელაპარაკები ხოლმე!
 — ემა! რა ვენა, ჩემო კარგო, მიყვარს ჭკვიან და გონი-
 ერ კაცთან ლაპარაკი!

საგანსმანოზო

„ღუმბი“
 (ქუთ. რკ.-გზის უოფა-ცხოვრებიდან)

სამბრედი

ქატი

ჩვენი რკინი გზის აბანო
 აღარ არის საქმური:
 შენეალ, თბილ წყალს ვერ იშვავი,
 ისმის ხალხში საყვედური.

ქალი

რა ქნას პეჩენი თუ თვით ემჩნე
 არა მისცა მას ნახშირი;
 ან კი პეჩენს რა ზრალია
 თუ პაჩინკა უნდა ხშირი.

ქატი

როს ჭეალები ფეხებიდან
 თავს ბოიყოს კინკრიბოში,—
 ეატყობ მაშინ მისულა
 ფართალი ჩვენ ზაკტებოში.

ქალი

იმოტელა ოჩერდში
 წიხილებს, მუშტებს გვერდში მტემენ;

ამ ბრძოლაში კაბას დახევე,
 საპერანავს ძლივს მოგვემენ.

ქატი

ერთი ჩეთვერ შეშისათვის
 აირდაპირ რომ გვავარს მაკვენო;
 მაგრის ფასი გაღვიხადე
 ხელზე რბილი კი მომტენო.

ქალი

შენს მტერს შეშის ოჩერდში,
 რაც დღეი მე იქ დამადგა;
 იმდენ შეხლა-შემოხლაში
 ზორტები სულ მთლად დამაწყდა.

ო.რიშე

ისევ-ისევ დავგიბრუნდა,—
 ყველგან არის „ოჩერდი“;
 უნდა ჩადდე გზა არა გაქვს,
 არ შეგარჩება წელი-გვერდი.

კოსტაიდი.

გული ვერ ითმენს ოხერი,
 ოორემ რალა დროს ლექსია?!
 (აქვხენტიხს კითხეთ,—თუ ვსტყუთ,
 აველაზე უკეთესია)

კლუბისა გამგეთ დანიშნი!
 (ახალი ვინმე ზრძანდუნა)
 მუნ კაბინეტი მოაწყო—
 ალბად არგუნა განგებამ.
 (არ შეიძლება ჯერ მისი,
 არც ქება არც ძაგება)

სული რომ მიწუხს, იმიტომ
 არ შემიძლია ლოდინი!
 ქარხანა—ჩვენი იმედი
 დგას დაკარგული ლოდინით.

სამასი ქალი მუშაობს—
 ყველა გლენხსა შეილები!
 სისაწყულ-სიღარიბეში
 და ტანჯვით გამოზრდილები.

„ლორდი“

მოგვაზოგოთ

სურამი

პალტოში

როცა მიღის ქუჩაში
ხომ ნამძვილი „ლორდი“?!

უპალტოში

და ეს ლორდი უპალტოში
ამნაირი „ლორდი“

დღე მათთვის... დაათბეს და ლბე მუღამ ბნელია! რაიაცა ჯაერი აწუხებთ— პირღებინან... და ელიან. (ე, მეთაურო ქარხნისა, ნუ თუ აღარა გრცხებენია?) ხელოვნებაში მუსიკა. დიდი განძი და დარგია! ასეთი სკოლა ჩვეცა გვაქვს, შიგ „ქაბზათონი“ ბრძანებლობს (ვაი, სირცხვილო სადა ხარ) მე მისაღვლიას რომ ვიყო გავწითლებოდი ხანდახან. (თუ ასე, ამ გზით იარა, ეტყვი: აღარა გვიყარხარ!) **ჯანმრთელობისთვის** ზრუნავენ: მუშა, გლეხი და მთავრობა! რომ აღეზარდოს სამშობლოს მისე და ჯანსაღი თთობა. ანის არაიენ ყურის უგდებს, არიენ ენაშორება! და ჩვეც მოგაწყენდა ლოდინი და მუღამ ასე ყურება. **ლორთქიფანიძე** ეკიბი, (იქნება წელი სამია) არ ენაბირება ლარბებს— დაკვიდა შავი წამია. (თუ სამსახური არ მოგვონს, მოგვშორდი ჩემო ძამია)

ჯართაპეტავი, ლევაჯა, მისი გული და სულია! ისინი **ლორთქიფანიძემ** დაგვისწეულა სოულიად. — „ღმერთო გეშველე, გეისენი“ — ვაისმის ხმები საზარი: ხალხი ირევა ბუზივით, ვით პარსკევის ბაზარი. (ჯანჯჯემ და სეცდამ მიტა, ღწერთი კი არსად არ არი). **ერთხელ, ოდესღაც** კვირა დღეს, განმავაქეყნე ცნობები— **რომ წითელ სასადილოში**, არ გავსევენებენ ლორბები. **ერმიდემ** რა ეს ვაიგო. მესევე გაფერა ხანჯალი- ერთხელ კი ცსაა შეხედა და არ დაიწყო ჯაეჯალი— ყველასა ყელი გამოჭრა, როგორც ყმას, როგორც მონებსა! ეწ შეიბრალებს ნეტავი, ეწ სასადილოს ლორბებსა? — (ესე ამბავი ნამძვილი, ქვასაც კი დააღონებსა)...

გაგწელი ბზიკო.

ყოფილი მამასახლისის „სახელგანთქმული“ ქერივია. მახლობელ მეზობლობაში უყვარს მუშტი და კრივია, დაძრწის აქა-იქ უზნებში ლამობით, როგორც ლამურა. თავისი ცულ-ყოფაქცევით სხებზეც მრაველი გამურა. ბლომად აქვს „ნაიმასქნარი“ ცხვირი, თხა. ხბო-თუ ლორია; ეწოდან დენის ქუჩაში, ჰვინია რომ მიწვორია. ტარტაროზ, ისევე და ისევე შენგან მოველით შევლას; ამ ქალსა თუ მოგვაშორებ დაგვისწინი ამით ყველასა. რომ არა შეგცდეს ვინ არის, განსოვდეს სახელ-გვარია; ყველა ამისი ჩამდენი ქმებრიძეა დარია.

უზნის ეშმაკი.

ფოტი

უნდა ვესტუმროთ, ტარტაროზ, სტეფო ვანოფილბას; უჯვე დრო არის შედუღებოთ იაბი საქმესა მიხილბას.

როგორც ბუნების წესია: ტკეში იმაღლის ნადირია... დ- ასე დღესაც თუ არის არ არის მთლად გასაკვირი.

ბქ თავმოყრილინი არიან: მიუღი მოხელე, მღვდელია. ამბობენ: ჩვენ ერთმანეთსა უნდა ვუწაოთთო ხელია.

და მართლაც ხელს უზარბავენ: აწუხებენ თავის ამკრებსა; განსოფილბას როცა აქვს იეთი იჯობავენ ქაქნებებსა. ჩუშებს ფულს არა აძლევენ,—

—რა ეწათ, არა გვაქვს ფული... ოცსტორებში ითხოვენ: —მოტათ მოზარაკელიო.

შენ მოგვეშველე, ტარტაროზ, მოგვეშველე აქეთ ფხიბა, რომ იმით თვეს დატებო მრისანებისა მგებია.

შენ თუ დროზ არ გეშველე,— მთლად დაილუპვის საქმეო! უამგე იმისის— ვინ რას იქმნის?— აცელფერი ვარ აქ მეო.

სიმათლო.

ზინ არის?

კიათურა

საშუალო სწავლით ბრძანდება, ცოდნა არ აქვს დილია; გული აქვს შურით აღსაყესე, და პირში მტეტად ფლიდია. „...ლიდებთან“ უყვარს ბაასი, მუშა ფხვლებს ჰკილია... ასეთი ვაქცე, იცოდეთ, ყველასაგან მოსარიდია.

აღი-ლოლოლი.

მანი

სკავებს „ემოს“ გ მეობა და სიმედრა ისმის შორა; სამიდეოში ბუქნას უღლის ჩენი მიშა ქაშაბორა; საწყალს წუთი მოკლა არ აქვს საქმეების უღვას გორა, მართლაც დიდი საქმე არის კამათლები თუ აგორა...

წარმოკვეშირს უხარია, ფიქრობს ვერ მიწვდება სტვირი, სჯობს, რომ ვამეც ნოქრისაიხ, მიიხედოს და ქნას პირი, შევამწინეთ—სავაპროში კომინისტრობაა ხშირი. ტარტაროზის ჩამოყვანა ჩვენ არ დავტყვევებთ ძვირი

სასადლოს ვამეცეპიც გვეყავს ჩვენ მეტად სათნო ზრდილი. ყაფრმა რომ მითლა ძვლებია, და უღდება ვატლას რბილი, (ალბათ „ეკრემიში“ არის, მათაც შიაკეთ თვის წველი). თვითონ რბილეს მიიბრძვივენ, შინ იმტრებე ძვალზე კბილი.

მამ ყოჩაღთ, ჩემო სტვიო, არ შეესწვიტო ჩენი მღერა! მინიქ ჩენი ვანი არის, სამშობლო და ჩენი კერა.

იმიღანძვი

წენი არის, რომ პირვილად ვინახყო აღმასკომი. ქეიფისთვის არ ვაწუხებ და არც მინდა ხარო-ლომი. ათმეც მინდა სულე-გულით აღმასკომი რომ შევქაო, მაგრამ ეს მას არ შეუჭერის, რადგან აქ არის აქ ამბაიო. ყველგან ასკრა მან ხეები, ტყე გახადა, როგორც ვაქე. ნარკის ფულებს რომ იჯიზბეს, მე ამიტომ ვირ შევაქე.

საქეიმო პუნქტის გამგეს დავფულერე ტრებოლი ჰანგი, გახაპირა უბნებისთვის თუმც არ არის დიდი მარგი.

იქნებ შრომა ბუერი ჰქონდეს ენის თიმში დანაკარგი,— მაგრამ ქალებს სდევდ მუდამ. ბიკტორ, არც ის არის კარგი.

დღია ცხრა წუდის გამგის ენერგია და წყალობა; რომ ზიად არ შობილიყო მას შეპტეროდა ქალობა.

მასწავლებლებსაც უსურვებ: ნოსპოთ ინტრეანობა მოუაფეებსა ასწავლენ და დაიეწყონ „განობა“.

ლადიკოს მიძინებული მსურდა მენახა გლეხკომი, მაგრამ აკლავ სტიკია მას „კუქი“;

საქმელად უღვას რძე-ლომი. წარმოკვეშირს მიულოციტ ერთი დიდი მანდარინა. როგორც ფიქრობს გამეგობა არც ასეა საქმე წინა.

სადღური ვეექვს და მის გამგეს უნდა ვარგოთ ცოლა წილი. არც ის ვარგა; მუდამ ვაქე ლენით იყო ვალეშილი.

უნდა ენახოთ, რომ არ დარჩეს გულნატყენი ჩენი მანიქი. ქებას მასზე ვერ-რას ვიტყვი, უღლის ნაცლად აქვს მას მანიქი.

გამეგობამ დაადგინა, რომ უჩილოს თავის თავსა; (ალბად ჰუქირობს რომ დამალავს ასეთ ხერხით საქმეს შვანა).

რომ არ ენახო, ეწყინება ადვილკომის მდივანს სიმონს იუ მელრსა მისი ნახვა აუღლოცავ მე ერთ ლომონს.

კვირტრადე.

ს. სპილავო

ვარტაროზო, გვეკირია ქმის გამომიება:

—ად აწუხებს მუშკოოპის გამეგობას ციება?!

რავის არ აძლევდენ ნისითა და ჩუმიდა,—

რომ დიდის ხნის ნაშრომი არ წასვლოდათ უქმიდა.

მაგრამ, თურმე პროკოპის არეინ უშლის არაფერს: თუ ინდომა—დუქნიდან გაიტანს ის ყველაფერს.

—არ იქნება,—ამბობდენ,— კაპიკის ნისია—

მაგრამ ერთი გვითხარით ეს არის სინდისია:

ას მანეთის ნისია პროკოპს გაუტანია,

და იმითი ცოლ-შვილი შეფუშოსავს ტანია!

ეს მულსაც აღარ იძლევა ვს უფრო წელია,

(რადგან ძლიერ დასუსტდა და ვერ გააქვს წელია).

გამეგობამ როდესაც ვააუციტა თვლია,

და გასინჯა საღარო,— მას შიგ დახვდა ვალია—

თურმე ასე ვაქრობდენ შიგ ნოქრები მართლითა...

თუმცა სხეები დატოვეს,— თვითონ „გამდენ“ ფართლითა.

ძიმიონისათვის

ჩვენ რად გვინდა სამკითხველ თუქა იგი არის ცრცილი? დანჯაროდან შევიჭრეთი, შიგ შესვლია მეტად ძნელი.

სამკითხველმს გამგეს ზურგზე დაეუქროთი მაგრად წყნელი... ქნელი, მაგრამ, იცოდენ რომ, უნდა იყოს მეტად მწველი.

არ დახოვო, იქნებ შემდეგ სან ისწავლია აწით წესი და აწე აღარ შეხედინოს გლეხებს კითხვის ინტერესი.

აქ სკოლებიც ვინახულით, მაგრამ უნდა ვიყოთ ფრთხილად: მასპინძლებდ თხები არის, და შეგჩნობით ჩვენ გულგრილად.

აღმასკომის თავჯდომარეს მოუხვება წვეა ყურის ვენთხობა: თემში არ ივარგებს უხვად თესვა მტრობა, შორის...

და თუ კიდევ არ იმინოს,— მას ვადავკრათ მწველი წყნელი; ცემა იყოს სულ მაგარი, არ ივარგებს მასთან ნელი.

კომუნერატეში შევიდეთ, იქ გვეკირია მარდი თვალს; დახლზე ლენის ნაკადული, შიგ კი ხალხი არის მიერალი...

კაქუნა.

კომკი (ზუგდიდის მანრა)

სანაწადე ხალხს ვეძვიდო, კარგი დამიდა ტარისი. ნიკიარ-მოვძარხი ზერელები მაქედურთა საბანაროსი.

ბევრს ჩამოხვიე ნილაბი, ბევრს მოვავლევ სამოსი; სახე ხელთა მაქვს მაქედურთა, ასინჯავს აწ ტარტაროზი.

კოკის გლეხკომში შევიდო, ცეცხლის სინაფე ვაქვამე: „ნელაში მიმალულიყო იქ ნარმანია მაქსიმე.“

იტაცე ხელი და ეწინის კრითი ლის სინათლევ ვაქვამე... (და აღარც მოვტყუებულვარ კარგი ვინილვ სარეი მე)

ვაქროლო შულზე ეწერა ლტივარა უსარცხელიობით: მიღვამა, საქმის ჰანარკი ძმა-ბიჭურბობისა შეილომით...

უხვად ვიძლევო მოწმობებს ჩემებურ ხელგაშლილობით, ასე ვიქვიტო მდიდრებთან;— ღარბებთან კი წილობით.

ცხანტი.

მიშა.

ნატარჩიკუს: დეე, ჩენს გარდა, სხვებიც დასტვენ თქვენი ლექსით: „განაჟურნა“, რომლიდანაც მოგვყავს ყველაზე უფრო მხატვრული ადგილი:

მოითხოვე დენიკუმში,
ორი-ნამი კვარტიკუმი,
ნამი-ოთხი შამფურკუმ
ცვარიანი წვადიკუმი,
ხრამილიკუმ-დომიკუმი
წვანილიკუმ-წიწმატიკუმ

და სხვა კიდევ მრავალი კუმები... და ყველა აიას შე-
მდეგ, რომ თქვენი წერილი ისე შეგზარბოშდეს, რომ მის
ღები გადაუტყდეს უფსკერო გოდორში
და როდესაც გავღვიძის,
თავი იგარბნის კუთუჯკუმი;
მისი ბინა ერთადერთი
ტარტაროზის გოდორია,—

იგენ ამაში ბრალი არ მიუ იძღვის. იმედი გვაქვს: ამ
შემთხვევის შემდეგ თქვენი მუ აკ ვანიკურნება.
შ. ხა-ლინი (სამბრედია) იტყვას: „ზოგიერთი ჭირი
მარგებელია“;— და სწორედაც ასეა თუ კი:

ჩენსა ვალის სწრფე ვაქცევა
ეტლიდანა თვის საცოლო...
და ამგვარად დაუსრულდა
ცოლის შერთვის მწარე ბოლო...

ეს მას, პირიქით: უნდა უპაროდეს და კმაყოფილი
იყოს საცოლის ასეთი საქციელი... და ცდება შულო,
როცა:

დასწყევლა მა მამონ ქალის
შეყვარება ტრფობის მიზნათ...
და წარსულში ოპტიმისტი
გარდაიქცა პესნიმისად.

მამთამლა: მგონი ეს წერილი თქვენ მამონ დაგიწე-
რობთ, როცა „აღლეს წვეთლება“ში სხვების არახალებ
„შესარხოზებულხართ“; ეს იქიდან სჩანს, რომ წერილში
ყველაფერი ისეა არეული როგორც „აღლეს წვეთლება“.

აშენიკის (ძირულა): თუ:

ხალხს მგონია, რომ შალვა
სწავლული არის კაცი—

თქვენ რატომ გქონიათ, რომ თქვენ კარგი მწერალი
ხართ? სხვებს უსაყვედურებთ უცილობას და თქვენ აგი-
ნათ ასეთი ხართ.

წაიკითხეთ ეს წერილი:—
„შე გვევრია აბლა-უბლა“;
იკადეთ, რომ ლექსის წერა
აშინიდად არა უხდა.

ბარანბი ნოღვას (საქლადი) გიდასტურებთ, რომ
ჟურ. „ტარტაროზი“-ს № 79-ში მოთავსებული წერილი
პროკიპი ნოღვას შესახებ, თქვენ არ გეკუთვნის.

პირილმს. ჰოდა, როცა ნესტორი ამერიკიდან გამო-
წერილ ფესსანკელებს მიღებს ცოლისათვის, ანდა ის ჯიბე-
გირი, რომელმაც მას ჯიბიდან ამოაკლავა ოცდაათი მან-
დატურბუნეს წაღებულ ფულს, მაშინ დაბეჭდვით თქვენს
წერილს. იკინიხე მოთმინება.

ბრიშ-კლატ-შაღვას (ქუთაისი) კარგი წინადადე-
ბა:

საფინგანის მოღარე დათიკო თავისი ამქრებით
(იაკობ და გაბო) ტყავს აძრბებს ხალხს, რომელსაც რამე
სამწივე მიუტდება ფეხი საფაროში. კარგი იქნებოდა, რომ
ტარტაროზი, შენ მათ გააძრბოთ ტყავს“.

დიდი სიამოვნებით; დათიკოს ტყავის გახდა ადვილი
იქნება, იმტრომ რომ მის ძალიან აკვალიბა პონჩიკები.
თუმცაღა ამ კაცს დიდი საყვედური არ ეთქმის იმტრომ,
რომ პონჩიკებით კმაყოფილება და სხვა დიდ რამეს არ
თხოვლობს ფულს ურიგოდ გაქვმისათვის. მაგრამ, რასა-
კვირეკლია: თუ ამ თავიდანვე არ აუკრბაღეთ პონჩიკების
ყლაპვა, სხვა რამეზე გდავდა და... საბიფათოა, ძვილი ყელ-
ში არ გაეჩხიროს.

მაგომ რა საჭიროა ასეთ უმნიშვნელო რამეზე წერა? ა-
ბიტრომა ჩვენ ვერ გებეჭდვით თქვენს წერილს და ვეგზა-
ნით უფსკერო გოდორში. (რაც წამოგეცდა ისიც შეღმე-
რა).

„ნსმბლ“უღვასს: თქვენს მილოკებს ვინაიდან ვერ
გებეჭდვით იმტრომ რომ... აბიტრომ გებეჭდვით მარტო მილო-
კებს თქვენს თავისაღბი.

ჩემს თავს.

მე ვუსურვებ ჩემს თავს კარგად ყოფნას, ფულებს
და ყველა საგნებში ვებეჭდობდე სუთობს
(აქხინოს ლმერთმა სოლომონი).

— ისტკ ვარ... გათხოვება მინდა ჩჭარა, მღფ.
ვააც იქნება ჩემი საქმით, იმს ვენაცვალ.
ჯერ არ ვიცი ვინ იქნება, მუავს მრავალი წყვილი.
სომავალი ახალ წელსა მუავდეს ქმარი, შვილი.

არა დაშიტირმს (მაჩხაანი). არც თქვენ დილი-
როთ თქვენი წერილი, რადგან იგი თავს კარგად გმნობს
უფსკერო გოდორში. შეგებულნი წერილია თქვენი წერი-
ლი: მან იყის თავი დაგვიღობს და სრული კმაყოფილია თა-
ვისი ბნითი.

ხოლო რაც შეეხება იმს, რომ:

წითელმა სასადილომა
გავგამო ყველას ტყავო.
კერბოს ხელში და მათობაც
მს უნდა ერქვას შვიო.
ზნირა სასადილოში
ზნუმი და აურ-ზაური,
რადგან პორცია წვენი ღირს
აქ ვერცხლის ათი შაური.

აუ (ტყარი მიდის ბეგლანს, მგლის რა ბრალია, რომ
იგი შესქამოს?) (როგორც ვინადა, ისე გაიკეთ). ასეთი
მართლაც არ არიან დასატრინი და არც დატტრითი.

ლინოვრინმს: კარგი ვაღწყვეტილებია: ამიერი-
დან აღბა გავიარო ქალიშვილია... ამ ვაღწყვეტილებს
ესეც მიუმტრომ: კვირიდან არ გამოავაზანთ ასეთი წე-
რილი. თქვენს მიერ ნახლო კინო-სურათში სხენებულნი
მსახიობი არ თამაშობს. სჩანს, არც სურათი ვინახათ და
არც აქტორი. მაგრამ ეს დასაშვებია; ავი ჩვენში წინას-
წარ სწორედ რეიტენიზებს.

აღს (მაღადაი). ამ წერილს ჩვენ აქ არ დაბეჭდვა-
დით, მაგრამ არც უფსკერო გოდორში მიიღეს (ღიან!
ყველაფერს აქ კი არ ლეჭულბენს)

ბაღდადი. მოხდა ძალღების აჯანყება. აჯანყებუ-
ლებმა ხელთ იღვეს ბაზარი, რომელიც დიდი ბრძოლის
შემდეგ დაბოღებინეს მონღაღირთა რაზმებს. მოკლუ-
ლია რამოდენიმე ძალდი. აჯანყების მეთაური შეიჭურეს
და ვერაუღლად მოჰკლეს. ამის შემდეგ ვაძალღებულნი
ძალღების ერთი ჯგუფი შურისძიების ნიადაგზე ბაღში
თავს დაიხსნა ბაია მილაქეს (მეთაურობდა მონღაღირთა
ერთ რაზმს), რომელმაც გაქცევით თავს უშვილა.

შური-პიეზა

შინაური ცხოველები და ფრინველები (კრისტეს): წელიწადში რამდენჯერ იბადები და ღსებები მკვლრეთით?! რამდენი სტილი გაქვს?! შენ გაანადგურე ჩვენი მოღვაძე და შთამომავლობა...